

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย
โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

Parental involvement in teaching and learning management for elementary
school students Wat Muang School Bang Khae District Office Bangkok

ปราณฤทัย เสาร์เทพ

Pranruethai Saothep

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6353102075.edu@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 163 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 118 คน ด้วยการเทียบตารางเครชีและมอร์แกน วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง จำแนกตามรายได้และระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To study the participation of parents in teaching and learning administration for elementary school students at Wat Muang School Bang Khae District office in Bangkok Metropolis; and 2) To compare the participation of parents in teaching and learning administration for elementary school students at Wat Muang School Bang Khae District office in Bangkok Metropolis, which classified by parent's income, and educational level. Research methodology was descriptive research. The population, totaling 163 the parents of elementary school students at Wat Muang School Bang Khae District office in Bangkok Metropolis, included 118 samples, to randomized by stratified random sampling

method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) Examining documents, concepts, related theories and researches; (2) Constructing research instrument; (3) Collecting data; (4) Analyzing collected data. The research instrument was a questionnaire which was a 5-rating scale. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, Standard Deviation, t-test.

Major Findings: 1) The participation of parents in teaching and learning administration for elementary school students at Wat Muang School Bang Khae District office in Bangkok Metropolis, in the overall was at the high level. When consider founded decision making aspect was at a moderate level. Other than, it was at a very high level in every aspect; and 2) Comparison of the participation of parents in teaching and learning administration for elementary school students at Wat Muang School Bang Khae District office in Bangkok Metropolis, classified by parent's income, and educational level was found that, the overall and in all aspects level, were not different.

Keywords: The Participation of Parents, Teaching and Learning

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 2019 ทำให้ห้องเรียนส่วนใหญ่ต้องถูกปิด แม้จะเปลี่ยนมาทำการเรียนการสอนแบบออนไลน์แต่ก็ไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับการเรียนในห้องเรียนได้ ทำให้เด็กมีปัญหาทั้งการเรียนที่ต้องหยุดชะงัก ไปจนถึงความไม่พร้อมของผู้ปกครอง การขาดแคลนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การใช้เวลาหน้าจอมากเกินไป ขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน สุดท้ายทำให้เกิดความเครียดทั้งเด็กและครู “สุดท้ายคือการที่เด็กมีการเรียนรู้ที่ลดลงในช่วงการแพร่ระบาดโคโรนาไวรัส 2019 ช่วงที่เขาต้องอยู่บ้าน หรือขาดการทบทวนบทเรียนเป็นเวลานาน ความรู้ก็อาจจะหายไป นอกจากความรู้ที่หายไปแล้ว ยังอาจส่งผลต่อพื้นฐานความรู้ในด้านสำคัญๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทุนมนุษย์ในสังคม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาระดับแรกของไทย ในการบริหารจัดการศึกษา มาตรา 4 ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตาม มาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 13 (2) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ คือ การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษา แก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล มาตรา 14 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร

เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ตามมาตราที่ 17 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว มาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา มาตรา 58 (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมี ส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 2-33)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและชุมชน ในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีที่สุดแก่ผู้เรียน และหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนคือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้เลี้ยงดู และใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด โดยให้ทุกคนในครอบครัวมีส่วนร่วมในการศึกษาของสมาชิกทุกคนในครอบครัว ทั้งในรูปแบบการให้การสนับสนุนและส่งเสริมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเด็กจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับครอบครัว มากกว่าอยู่ที่โรงเรียน ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพ่อแม่มีบทบาทในการให้การศึกษา อบรมด้านต่าง ๆ แก่บุตรหลานของตนเอง เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย อุทิศใจออก กิริยามารยาท และด้านบุคลิกต่าง ๆ การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่ อบรมเลี้ยงดูลูกส่งผลถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเรียนรู้ และร่วมแสดงความสามารถที่ หลากหลายทำให้เด็กนักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์และเรียนรู้เรื่องจริงเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับเด็กนักเรียนและหากมีการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองแล้ว ผู้ปกครองจะเป็นเครือข่ายที่สำคัญ ในการช่วยเหลือ และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนต่อไป

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับปฐมวัย (อนุบาล 1-อนุบาล 2) โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพร้อมในการเรียนของนักเรียนช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 การเรียนการสอนค่อนข้างมีปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากนักเรียนยังไม่สามารถเรียนออนไลน์ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนบางกิจกรรมครูไม่สามารถสอนในรูปแบบออนไลน์ได้ นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการเรียน นักเรียนบางคนมีปัญหาด้านครอบครัว เช่น พ่อแม่หย่าร้าง ฐานะยากจน ประกอบกับนักเรียนยังอยู่ในช่วงวัยที่มีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ ในระยะเวลาสั้น ๆ และตามหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น วัย 3-4 ปี มีความสนใจประมาณ 8-12 นาที วัย 4-5 ปี มีความสนใจประมาณ 12-15 นาที วัย 5-6 ปี มีความสนใจประมาณ 15-20 นาที (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. 2560: 42) ดังนั้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในบริหารการจัดการเรียนการสอน จึงสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน การช่วยเหลือการเรียนที่บ้าน และการร่วมตัดสินใจในนโยบายบริหารโรงเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน แต่จากสถิติการประชุมเพื่อร่วมวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ผู้ปกครองมาเข้าร่วมประชุมเพียงร้อยละ 60

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอนนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียน ในด้านการเลี้ยงดู ด้านติดต่อสื่อสาร

ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ตามกรอบทฤษฎีของเอปสไตน์ (Epstein, 1995: 701-705 อ้างถึงในประพันธ์ เดชสวัสดิ์, 2552) ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเลี้ยงดู 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร 3) ด้านอาสาสมัคร 4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5) ด้านการตัดสินใจ และ 6) ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 163 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970: 607-610) จำนวน 118 คน จากนั้นได้มีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครอง ประกอบด้วย

3.1.1 รายได้ของผู้ปกครอง ประกอบด้วย (1) ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน และ (2) ตั้งแต่ 15,000 บาท/เดือน ขึ้นไป

3.1.2 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ประกอบด้วย (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี และ (2) ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 163 คน ในด้านต่าง ๆ ตามกรอบทฤษฎีของเอปสไตน์ (Epstein, 1995: 701-705 อ้างถึงในวิวรรณ สารกิจปรีชา, 2554: 8) ใน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเลี้ยงดู (Parenting) (2) ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communicating) (3) ด้านอาสาสมัคร (Volunteering) (4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at home) (5) ด้านการตัดสินใจ (Decision Making) และ (6) ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง เป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยกำหนดการศึกษา 6 ด้าน ตามกรอบทฤษฎีของเอปสไตน์ เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert (1967)

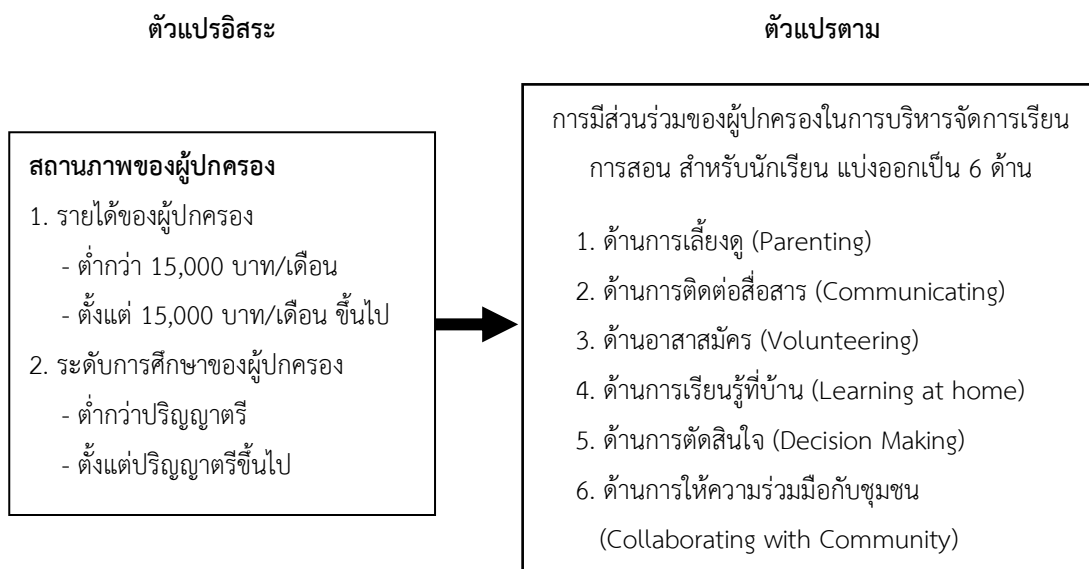
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ()

5.2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าที

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 118 คน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 57.63 ผู้ปกครองตั้งแต่ 15,000 บาท/เดือน ขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.37 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 78.81 และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.19

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางนอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้านการเรียนรู้นที่บ้าน และด้านการสื่อสาร

2.1 ด้านการเลี้ยงดู พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การรับประทานอาหาร การเข้าห้องน้ำ รองลงมาฝึกทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวันให้แก่เด็ก เช่น ตัดกระดาษ รูดซิปป ใส่งูง เท้า รองเท้า และจัดหา และจัดหา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดแนะนำการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้แก่เด็ก

2.2 ด้านการสื่อสาร พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการจัดทำหรือเตรียมเอกสารต่าง ๆ ให้กับทางโรงเรียนเมื่อทางโรงเรียนขอความร่วมมือ รองลงมาผู้ปกครองติดต่อสื่อสาร มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน บุคลากร และผู้บริหารของโรงเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ไลน์กลุ่มห้องเรียน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์ โทรสาร และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กร่วมกับครู

2.3 ด้านอาสาสมัคร พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเป็นวิทยากรพิเศษในด้านที่ตนเองถนัด และร่วมพัฒนาหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางนอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ช่วยจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้ของเด็กตามความเหมาะสมให้กับทางโรงเรียน รองลงมามีส่วนร่วมในการพาเด็กไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4 ด้านการเรียนรู้นที่บ้าน พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่บ้าน เช่น มารยาททางสังคม การทำความเคารพผู้ใหญ่ รองลงมาการชมเชย/ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำดี และทำโทษเมื่อเด็กกระทำผิดตามความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดช่วยสอนการบ้าน สืบค้น สำนวญเกี่ยวกับสิ่งที่เด็ก ๆ กำลังเรียนรู้ หรือทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามที่ครูประจำชั้นกำหนดให้

2.5 ด้านการตัดสินใจ พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการของห้องเรียน ร่วมประเมินแฟ้มสะสมผลงานเด็กกับครูประจำชั้น และร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการของห้องเรียน รองลงมาประเมินแฟ้มสะสมผลงานเด็กกับครูประจำชั้น และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียน

2.6 ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ พาเด็กไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีไทย

รองลงมาเป็นตัวอย่างในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรในท้องถิ่น

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเลี้ยงดูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่าโดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย และต้องการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนเพื่อพัฒนาเด็กและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็ก ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และโรงเรียน ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาขั้นแรกของลูก ผู้ปกครองจึงให้ความสนใจ และเอาใจใส่มากเป็นพิเศษ เน้นย้ำให้เห็นว่าโรงเรียนและครอบครัวเป็นสถาบันที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างเป็นทางการในเรื่อง การจัดการศึกษาของเด็ก ซึ่งมีผู้ปกครองที่มุ่งเน้นจะช่วยเหลือเด็กที่บ้าน และผู้ปกครองที่อาสาสมัครเข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างแท้จริงในลักษณะหุ้นส่วน Epstein and others (1997: 17) ซึ่งสอดคล้องกับวาริ กติกา (2540) กล่าวว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่สามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนเป็นอย่างดีในการเตรียมความพร้อมให้เด็กร่วมกับโรงเรียน และผู้ปกครองก็จะเกิดความศรัทธาต่อโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาประกอบกับหน่วยงาน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั้งจากส่วนกลางและภูมิภาค รวมทั้งโรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและการกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการเลี้ยงดู ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานครด้านการเลี้ยงดู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการเลี้ยงดูเป็นด้านที่เป็นภาระหน้าที่พื้นฐานของผู้ปกครองในเรื่องของการจัดหาอาหารที่มีคุณภาพ การหาที่อยู่

ที่เหมาะสม การดูแลสุขภาพของเด็ก รวมไปถึงการฝึกฝนเด็กให้รู้จักช่วยเหลือตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหารเอง เข้าห้องน้ำเองแต่งกายด้วยตนเอง สอดคล้องกับโฮนิง (ธีรภัทร์ เจริญดี, 2542: 16-17 อ้างอิงจาก Honing, 1987) ได้กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่และผู้ปกครองในการส่งเสริมลูกของตนว่า ผู้ปกครองต้องช่วยพัฒนาเด็ก คอยดูแลช่วยให้เด็ก ได้ช่วยตนเองมีความสามารถในการแสดงออก ผู้ปกครองต้องรู้จักเลือกของเล่นและของใช้ที่เหมาะสมกับเด็กจะช่วยพัฒนา ความสามารถของเด็กได้ ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน จึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแต่ละ ช่วงวัย ฝึกการแก้ปัญหา รวมไปถึงการให้ประสบการณ์ทางสังคม เช่น การทำอาหาร การจับคู่ถุงเท้า และจากผลการ ศึกษาวิจัยของ นันทวีร์ พงษ์นาค (2561) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง โปธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน การจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโปธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านการเลี้ยงดู โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการเลี้ยงดู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับ นักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานครด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมในการสื่อสารเป็นช่องทางที่ทำให้ง่ายในการที่ผู้ปกครองจะรับข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียน หรือโรงเรียนแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผู้ปกครองส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีที่ใช้สำหรับติดต่อสื่อสารได้ ประกอบกับทางโรงเรียนมีช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์หลากหลายรูปแบบ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม และเว็บไซต์ของ โรงเรียน อีกทั้งโรงเรียนยังมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าพบปะครูประจำชั้น เพื่อรับรู้ข้อมูลต่อเนื้อหาเด็ก เรียนรู้อะไร และอย่างไรที่โรงเรียน และจากการศึกษาวิจัยของนันทวีร์ พงษ์นาค (2561) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโปธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชน บ้านทุ่งโปธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนใน เขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านอาสาสมัคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับ นักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานครด้านอาสาสมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เหมาะสมกับสังคมในการพัฒนา ได้แก่ การเชิญผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัคร ในงานด้านต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองถนัด เช่น สอนการร้อยมาลัย การทำเกษตร งานเย็บปักถักร้อย เป็นต้น สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544) กล่าวว่า ในการมาเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ การเข้ามา เป็นอาสาสมัครในโรงเรียน เช่น การร่วมเป็นวิทยากร ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ช่วยจัดทำของเล่น ผลิตภัณฑ์ประกอบอาหาร เป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น สอดคล้องกับธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ จัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านอาสาสมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการศึกษาให้แก่ลูก โดยการเน้นกิจกรรมที่บ้าน และชุมชนที่สนับสนุนทักษะการเรียนรู้ให้กับเด็ก และช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในสถานศึกษา กิจกรรมที่ผู้ปกครองรับผิดชอบจัดให้เด็กเรียนรู้ เช่น ช่วยสอนการบ้าน สืบค้น สำนวญเกี่ยวกับสิ่งที่เด็ก ๆ กำลังเรียนรู้ หรือทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามที่ครูประจำชั้นกำหนดให้ อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เล่นเกม สนับสนุนตามหลักสูตรของโรงเรียน อภา ภมรบุตร (2545) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่บ้านเป็นกระบวนการที่เด็กจะเรียนรู้จากครอบครัว ในขณะที่คนส่วนมากให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก แต่จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องการใช้เวลาของผู้เรียนพบว่า เด็กใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่บ้านกับครอบครัว เด็กจะมีโอกาสเรียนรู้ในห้องเรียนเพียงร้อยละ 19 ของเวลาทั้งหมด ดังนั้นจะเห็นว่าเด็กสามารถเรียนรู้นอกห้องเรียนได้มากถึงร้อยละ 81 ของเวลาทั้งหมด สอดคล้องกับสุวัช พานิชวงษ์ (2546: 52) ที่กล่าวไว้ว่า พ่อแม่เป็นครูคนแรกและเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อเด็กเป็นอย่างมาก สิ่งที่พ่อแม่ทำเพื่อช่วยการเรียนรู้ของเด็ก พ่อแม่สามารถทำอะไรหลายอย่างที่บ้านเพื่อช่วยลูกให้ประสบความสำเร็จที่โรงเรียน เช่น การที่พ่อแม่สามารถให้คำปรึกษา เป็นผู้รับคำปรึกษาและจะทำให้เด็ก ๆ เรียนรู้การใช้เหตุผลและความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ดีขึ้น นอกจากนี้พ่อแม่และผู้ปกครองยังสามารถแนะแนวส่งเสริมด้านการเรียนได้อีกด้วย สามารถช่วยเหลือเด็กให้เลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ และจากการศึกษาวิจัยของธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะในระหว่างนี้เป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-19 ทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ อาจส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความเครียด ซึ่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำเป็นต้องอาศัยเวลา การเสียสละ ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจทั้งสิ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของนริสา รอดบำรุง (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนวัดม่วง เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งโรงเรียนได้มีส่วนร่วมใน

กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โดยการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพชุมชน สนองความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น โดยบุคคลในท้องถิ่น เช่น ประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา มาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและประเมินผล ดังที่ ทศนา แสงศักดิ์ (2549: 103) ได้สรุปกลยุทธ์ในการทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จในการบริหารงาน คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ปฏิรูปสถานศึกษา และโครงสร้างของท้องถิ่น สถานศึกษา เป็นศูนย์กลางของชุมชน สถานศึกษาต้องให้ความรู้ทักษะกับสมาชิกชุมชน และนำคุณค่าของชุมชนมาจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา กระตุ้นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน ให้ครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้อง มีบทบาทสำคัญในสถานศึกษาและตัดสินใจในกระบวนการเรียนรู้ที่สมควรจะได้รับอย่างมีเกียรติ สอดคล้องกับบรรณรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองทุกคนมีความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น มีความต้องการที่จะเข้าไปเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา การเข้าไปร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้บุตรหลานของตนเรียนได้อย่างมีคุณภาพ ฉะนั้นรายได้หรือฐานะไม่อาจเป็นข้อได้เปรียบ หรือเสียเปรียบแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับนวนศรีงามทรัพย์ (2552: 62) พบว่า ปัจจัยจุดใจที่ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นไม่ได้ใช้เงินของผู้ปกครอง ดังนั้นรายได้ของผู้ปกครองจึงไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน นอกจากนี้การศึกษาในปัจจุบันยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในเรื่องของการเรียนฟรี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับริสา รอดบำรุง (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในเครือข่ายแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเครือข่ายแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามรายได้ พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดม่วงส่วนมากเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน จึงมีความเข้าใจและรู้จักโรงเรียนเป็นอย่างดี ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครอง การเสนอแนะความคิดเห็น แก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมจึงเป็นไปได้โดยดีไม่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา อีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนทุกคนเป็นประจำ และมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้ปกครองนักเรียนรับทราบความเคลื่อนไหวของโรงเรียนอยู่

ตลอดอยู่แล้ว อีกทั้งปัจจุบันผู้ปกครองทุกคนเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลาน ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของเด็ก ไม่ว่าจะจบระดับชั้นการศึกษาใด สอดคล้องกับนริสา รอดบำรุง (2558) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในเครือข่ายแก่งบัวพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเครือข่ายแก่งบัวพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนวัดม่วง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ด้านการเลี้ยงดู โรงเรียนควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองเห็นถึงความสำคัญของการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการเรียน ส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน โดยการอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังหรือจัดหนังสือให้ลูกอ่านอย่างเหมาะสมจะทำให้เด็กพร้อมต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาสมองของเด็กต่อไป
2. ด้านการสื่อสาร โรงเรียนควรส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองให้อยู่ในระดับมากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน และควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองโดยการจัดทำที่มีการติดต่อกันระหว่างบ้านและโรงเรียน หรือการพบครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็กร่วมกับครู
3. ด้านอาสาสมัคร โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครองคิดว่าโรงเรียนเป็นของทุกคน และทุกคนมีส่วนร่วมสร้างการศึกษาที่ดีให้แก่เด็กไม่ว่าจะเป็นร่วมพัฒนาหรือปรับปรุง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียน และเป็นวิทยาทพิเศษในด้านที่ตนเองถนัด
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงประโยชน์ของการเรียนรู้ และเด็กสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ แม้กระทั่งการที่นักเรียนอยู่บ้าน ผู้ปกครองสามารถอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เล่นเกม สนับสนุนตามหลักสูตรของโรงเรียน หรือจัดกิจกรรมให้เด็กได้สำรวจ สืบค้น กระตุ้นความคิด เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เหมาะสมตามวัย
5. ด้านการตัดสินใจ โรงเรียนควรบอกถึงประโยชน์ในการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา ทุกข้อเสนอแนะทุกการตัดสินใจของผู้ปกครองล้วนมีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลาน โดยผู้ปกครองสามารถเสนอแนะแนวทางการวางแผนในการบริหารงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
6. ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด ชุมชน และควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในชุมชน และปลูกฝังให้เด็กรักและร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาหาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความแตกต่างกัน เช่น อาชีพ สถานภาพ จำนวนนักเรียนที่อยู่ในอุปการะ ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน และความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของผู้ปกครองกับนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง. (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทวีร์ พงษ์นาค. (2561). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นริสา รอดบำรุง. (2558). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในเครือข่ายแก่งบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวลศรี งามทรัพย์. (2552). *ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมกับโรงเรียน*. กรณีศึกษา: โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล จ.นครปฐม. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *แนวปฏิบัติของพ่อแม่ผู้ปกครองในสถานศึกษาเอกชน เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- Epstein, Joyce L. (1995). *School/family/community partnerships: Caring for the children we Share*. *Phi Delta Kappan*. 701-712.
- Epstein, Joyce L. (1995). *Six Types of Parent Involvement in Schools*. North Central Regional Educational Laboratory. From <http://www.ncrel.org/sdrs/aeas/issues/envrmmnt/famncomm/pa11k4.htm>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining ample size for research activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3): 607-610.